

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 5Cdo/557/2014                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 3112218573                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 26.05.2015                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Helena Haukvitzová       |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2015:3112218573.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ G. T. a 2/ X. T., obaja bytom M., právne zastúpení advokátskou kanceláriou KRION Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Jozefská 3, IČO: 36 858 617, proti žalovaným 1/ POHODA FESTIVAL, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Zochova 6-8, IČO: 45 639 043, právne zastúpená advokátskou kanceláriou JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s.r.o., so sídlom v Piešťanoch, Sad A. Kmeťa 24, IČO: 36 866 598, 2/ Landauer Weihnachtscircus GmbH, so sídlom v Spolkovej republike Nemecko, Rheinland-Pfalz, 66955 Pirmasens, In der Herget 12, HRB 30034, právne zastúpený JUDr. Darinou Korábovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Záborského 42, o ochranu osobnosti, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 27C 173/2012, o dovolaní žalovaného 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 22. septembra 2014 sp.zn. 19Co 38/2014, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

### Odôvodnenie

Okresný súd Trenčín uznesením z 23. augusta 2013 č.k. 27C 173/2012-174 návrh žalovaného 2/ na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 36Cb 197/2009 zamietol. Rozhodol tak s odôvodnením, že predmetom konania vedeného pod sp.zn. 36Cb 197/2009 je vnútorný obchodnoprávny vzťah medzi podnikateľmi - žalovanými 1/ a 2/ viažuci sa síce k škodnej udalosti, avšak v tomto konaní sa nerieši žiadna otázka, ktorá by mala podstatný vplyv na rozhodnutie o uplatnenom nároku žalobcov. Rozhodnutie vo veci samej v tomto konaní je totiž závislé od posúdenia otázok, ktoré je oprávnený v tomto konaní vyriešiť si súd samostatne a bez ohľadu na výsledok iného súdneho konania vedeného o nároku na náhradu škody medzi žalovanými. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že nie je daný zákonný dôvod na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalovaného 2/ uznesením z 22. septembra 2014 sp.zn. 19Co 39/2014 potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne (§ 219 ods.1 O.s.p.). Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v danej veci nie sú splnené podmienky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Doplnil, že i keď súd v

konaní sp.zn. 36Cb 197/2009 ustáli otázku zodpovednosti vo veci nároku na náhradu škody medzi žalovanými 1/ a 2/, jeho stanoviskom súd v prebiehajúcom konaní o ochranu osobnosti nie je viazaný. Sudca musí v každom jednotlivom prípade sám vyhodnotiť dokazovanie a právne posúdiť skutkový stav v danej veci, pričom môže vychádzať aj z dôkazov vykonaných v inom súdnom konaní. Odvolací súd ďalej dospel k záveru, že neboli splnené ani predpoklady pre prerušenie konania podľa ustanovenia § 110 O.s.p. Na pojednávanie dňa 23. augusta 2013 sa dostavili žalobcovia aj žalovaný 2/, preto postup súdu podľa citovaného ustanovenia pre správanie sa účastníkov neprichádzal do úvahy. Žalovaný 1/ na uvedenom pojednávaní nebol prítomný a nešlo ani o zhodný návrh všetkých účastníkov konania a napokon žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného 2/ s prerušením konania zásadne nesúhlasili.

Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadol dovolaním žalovaný 2/ (ďalej aj „dovolateľ“). Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom). Odňatie možnosti konať videl dovolateľ v tom, že okresný súd neprerušil konanie, hoci pre daný procesný postup boli splnené podmienky predpokladané ustanovením § 110 O.s.p. a pokračoval ďalej v pojednávaní bez toho, aby účastníkom doručil písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým návrh žalovaného 2/ zamietol a voči ktorému bolo prípustné odvolanie so suspenzívnym účinkom. Týmto spôsobom bol porušený princíp dvojinstančnosti súdneho konania. Dovolateľ vytykal súdom, že nevzali do úvahy súhlas právneho zástupcu žalobcov s navrhovaným prerušením konania a tiež skutočnosť, že žalovaný 1/ sa na pojednávanie nedostavil bez ospravedlnenia. Bol toho názoru, že v zmysle § 110 O.s.p. je možná kombinácia omisívneho a komisiívneho konania v prípade, ak jeden z účastníkov navrhne prerušenie konania a ďalší riadne predvolaný účastník sa na pojednávanie bez ospravedlnenia nedostaví. Mal zato, že aj omisívne konanie žalovaného 1/, spočívajúce v jeho neospravedlnenej neúčasti na pojednávaní, je potrebné považovať za konkludentný zhodný prejav vôle s jeho návrhom na prerušenie konania podľa citovaného ustanovenia. Ďalej namietal, že okresný súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia žiadnym spôsobom nevysporiadal s naplnením podmienok pre prerušenie konania postupom podľa § 110 O.s.p. a urobil tak až odvolací súd, ktorý tým odňal žalovanému 2/ možnosť konať pred súdom, pretože suploval nedostatočné odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia a nedal mu v riadnom inštančnom postupe možnosť vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré boli prvý krát uvedené až v odôvodnení druhostupňového rozhodnutia.

Žalobcovia 1/ a 2/ a žalovaný 1/ sa k podanému dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie žalovaného smeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bol zamietnutý návrh žalovaného 2/ na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Keďže v prejednávanej veci je dovolaním žalovaného 2/ napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky ani jedného z rozhodnutí vymenovaných v ustanovení § 239 ods. 1, 2 O.s.p., prípustnosť dovolania žalovaného 2/ z ustanovenia § 239 O.s.p. vyvodiť nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Dovolateľ vo svojom dovolaní nenamietal vady konania podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Žalovaný 2/ v dovolaní výslovne namietal, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Žalovaný 2/ videl odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že okresný súd neprerušil konanie, hoci pre daný procesný postup boli splnené podmienky predpokladané ustanovením § 110 O.s.p. a pokračoval ďalej v pojednávaní bez toho, aby účastníkom doručil písomné vyhotovenie uznesenia.

V zmysle § 110 O.s.p. ak to účastníci zhodne navrhnú alebo ak sa neustanovia bez predchádzajúceho ospravedlnenia na pojednávanie, súd konanie preruší, ak sa to neprieči účelu konania. Ak ide o konanie o rozvod, preruší súd v týchto prípadoch konanie vždy.

Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova (§ 111 ods. 1 O.s.p.)

V zmysle § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Dovolací súd po preskúmaní veci konštatuje, že uvedená námietka žalovaného 2/ je neopodstatnená a naň nadväzujúca argumentácia je účelová. Predovšetkým je potrebné vychádzať zo znenia § 110 O.s.p., ktoré podmieňuje vznik povinnosti súdu prerušiť súdne konania len za predpokladu existencie zhodného návrhu účastníkov konania alebo v prípade neospravedlnenej absencie riadne predvolaných účastníkov konania na súdnom pojednávaní. Inými slovami povedané, nato, aby súd bol povinný podľa citovaného ustanovenia konanie prerušiť, musí existovať zhodný návrh účastníkov konania. Pokiaľ teda žiaden účastník takýto návrh neurobí, súd nemá procesnú povinnosť konať podľa ustanovenia § 110 O.s.p. za predpokladu, že nie je naplnená druhá možná varianta hypotézy citovaného ustanovenia spočívajúca v neospravedlnenej neprítomnosti všetkých účastníkov konania. Prítomnosť čo i len jedného z účastníkov

konania na strane žalobcov či žalovaných vylučuje aplikáciu ustanovenia § 110 O.s.p. V takomto prípade je totiž zrejme, že prítomný účastník má záujem na riadnom prejednaní veci samej. Kumulácia týchto dvoch procesných situácií predvídaných ustanovením § 110 O.s.p. v podmienkach, ktoré nastali v prejednávanej veci a spôsobom ako si to vyložil dovolateľ, je vylúčená, pretože odporuje jeho zneniu a predovšetkým jeho účelu. Ak teda žalovaný 2/ nepodal návrh na prerušenie konania v zmysle ustanovenia § 110 O.s.p., nemohol o ňom okresný súd rozhodnúť. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný podal návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., a to do skončenia konania vedeného na tamomšom súde pod sp.zn. 36Cb 197/2009 (viď č.l. 153 spisu). Svoj návrh odôvodnil hospodárnosťou dokazovania a tiež tým, že v tomto konaní sa podľa jeho názoru rieši otázka zásadného významu pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci. Ide teda o celkom zjavne obsahovo aj účelovo odlišný procesný návrh než akým je zhodný návrh účastníkov v zmysle § 110 O.s.p., sledujúci poskytnutie priestoru obom stranám na mimosúdne riešenie ich sporu.

K tvrdeniam žalovaného 2/, že mu postupom okresného súdu bola znemožnená realizácia jeho procesných práv, dovolací súd uvádza, že pokiaľ je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania a neplynú lehoty podľa Občianskeho súdneho poriadku; ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova (viď § 111 ods. 1 O.s.p.). Procesným následkom nevyhovenia návrhu, ktorým sa účastník domáha prerušenia konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je, že súd koná vo veci ďalej a vykonáva úkony smerujúce k prejednaniu a rozhodnutiu vo veci samej. Rozhodnutím súdu o nevyhovení návrhu na prerušenie konania podľa tohto ustanovenia sa ale bez ďalšieho účastník konania, návrhu ktorého nebolo vyhovené, nevylučuje z realizácie jeho procesných práv. Všetky procesné práva mu totiž zostávajú zachované a z hľadiska procesného mu v plnom rozsahu zostáva zachovaná možnosť ich realizácie. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu napokon potvrdil, dovolací súd konštatuje, že nedošlo k žiadnej ujme na procesných právach žalovaného 2/, i keď okresný súd pokračoval v pojednávaní hoci uznesenie o zamietnutí návrhu žalovaného 2/ nebolo v tom čase ešte právoplatné.

Napokon dovolateľ tvrdil, že konanie bolo postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v dôsledku nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu, ktorý sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s naplnením podmienok pre prerušenie konania postupom podľa § 110 O.s.p. a urobil tak až odvolací súd. Z ustálenej judikatúry ESLP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd tiež vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.).

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a preto ich nemožno považovať za nedostatočne odôvodnené.

Predovšetkým rozhodnutie súdu prvého stupňa zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská procesných strán, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Z rozhodnutia je tiež zrejmá úvaha súdu o dôvodoch, pre ktoré návrhu nevyhovel. Ako už bolo vyššie konštatované, nato, aby sa súd mohol zaoberať návrhom na prerušenie konania podľa § 110 O.s.p., je potrebné, aby takýto návrh bol daný. Keďže žalovaný 2/ podal návrh na prerušenie konania v zmysle § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p., mohol sa súd zaoberať vo svojom odôvodnení len týmto návrhom a posudzovať splnenie podmienok pre prerušenie konania zakotvených v ustanovení § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Vzhľadom na skutočnosť, že na pojednávaní boli prítomní obaja žalobcovia ako aj žalovaný 2/ a nebol daný zhodný návrh účastníkov konania na jeho prerušenie, nemal okresný súd dôvod zaoberať sa naplnením podmienok pre prerušenie konania postupom podľa § 110 O.s.p. Pokiaľ sa odvolací súd touto otázkou zaoberal, bolo to len v dôsledku odvolacej argumentácie žalovaného 2/, na ktorú bol povinný dať odpoveď.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu doplnil ďalšie dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Taktiež vysvetlil, prečo sa nestotožnil s námietkami žalovaného 2/ uvedenými v odvolaní vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 110 O.s.p. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo tak odpoveď na všetky relevantné otázky danej veci. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej vady tvrdenej dovolateľom, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie žalovaného 2/ podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

O trovách dovolacieho konania rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (§ 151 ods.1 O.s.p.)

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.